

De VreedeAdviesraad Sociaal Domein
T.a.v. mevrouw R. de Vreede
de voorzitter

Domein	: Samenleven	Ons kenmerk	:
Team	: Beleid	Zaaknummer	: Z.....
Contactpersoon	: H.P. de Vries	Uw brief van	: 25 april 2023
Telefoonnummer	: 088 909 9081	Uw kenmerk	:
Bijlage(n)	:	Verzenddatum	: 9 mei 2023

Onderwerp : Gevraagd advies op het Gebiedsplan Sociale Basis 2023 - 2024.

Geachte leden van de Adviesraad van Bergen,

Allereerst willen wij u zeer danken voor uw advies op het concept Gebiedsplan Sociale Basis gemeente Bergen NH 2023-2024. In het bijzonder waarderen wij uw medewerking aan ons verzoek om binnen drie weken uw advies uit te brengen. Met uw inbreng, inzicht en reflectie hebben wij het Gebiedsplan kunnen toetsen en scherper inzicht gekregen in vervolgstappen gekoppeld aan het integraal beleidskader en dat vinden wij als college waardevol.

In deze brief informeren wij u over de wijze waarop het college uw advies heeft gewogen. Daarbij wordt inzichtelijk gemaakt welke adviezen hebben geleid tot aanpassingen of aanscherpingen in het Gebiedsplan en welke adviezen niet zijn opgevolgd met daarbij een onderbouwing van de afweging.

U geeft aan het lastig te vinden om uw advies te beperken tot de kern van de adviesaanvraag: Versterken van de sociale basis. Het welzijn van de inwoner die hulp nodig heeft is onlosmakelijk afhankelijk van meer factoren dan alleen een goede sociale basis. Dat vertrekpunt onderschrijven wij volledig.

Op 26 januari 2023 is het 'Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2023-2026 'Iedereen doet mee' vastgesteld door de raad. Dit nieuwe beleidskader schetst de koers voor het sociaal domein en de bredere beweging daarbinnen naar preventie voor de komende vier jaar. In deze beweging zijn op hoofdlijnen de twee belangrijkste opgaven beschreven:

- 1) het verstevigen van de sociale basis en
- 2) het bieden van de juiste hulp en passende ondersteuning.

Voor het verstevigen van de sociale basis wordt de opgave vastgelegd in (jaarlijkse) gebiedsplannen die richting gevend zijn voor de besteding van de beschikbaar gestelde middelen en het verstevigen van de sociale basis. Daarmee bepaalt het college in samenspraak met de raad jaarlijks de inhoudelijke accenten op het verstevigen van de sociale basis en het ambitieniveau.

Het beschrijven van de opgave binnen het gebiedsplan is de eerste stap in het versterken en objectiveren van de sturen door het college van het aanbod op de sociale basis. Het gebiedsplan is dan ook leidend voor het verlenen van subsidies op de sociale basis en te komen tot effectieve samenwerkingsafspraken tussen informele en maatschappelijke organisatie die binnen de sociale basis actief zijn en in de verbinding van deze partijen met het sociaal team, de huisartsen en de zorgaanbieders die actief zijn in de gemeente Bergen.

Ook werken we samen met partijen als Zaffier en de GGD, (de gemeenschappelijke regelingen van de gemeente Bergen op armoede en gezondheid) om hun beleid en uitvoering op preventie af te stemmen op de beschreven opgave binnen de sociale basis in het gebiedsplan 2023-2024. Ondertussen werken we ook gestaag verder aan de doorontwikkeling van de sociale teams, Vanaf 1 januari is binnen het sociaal team het cluster preventie actief. Zij hebben de taak om zichtbaar(der) aanwezig te zijn in de wijk, op plekken waar inwoners met een hulpvraag komen. Daarmee wordt op voorzien in de aanwezigheid op meer uren en plaatsen.

Uw advies is tweeledig:

- adviezen, die de koppeling met het Integraal Beleidskader betreffen;
- adviezen, die het centrale doel: "Versterken van de Sociale Basis" concreter kunnen maken, zichtbaar, toegankelijk voor de inwoners en toetsbaar voor het college en de gemeenteraad.

Per onderdeel zullen wij op basis van uw toelichting aangeven op welke wijze dit advies is gewogen en verwerkt.

1. Koppeling met het Integraal Beleidskader

Advies: vermeld in het GSB expliciet dat één hoofdpoging uit het IBK wel en één hoofdpoging niet is meegenomen. Geef daarbij ook aan hoe en wanneer de hoofdpoging "de juiste hulp en passende ondersteuning" wordt opgepakt.

In het gebiedsplan is expliciet aangegeven dat het specifiek gaat over de hoofdpoging verstevigen van de sociale basis. De hoofdpoging juiste hulp en steun betreft de operationele uitvoering van de Wmo en Jeugdhulp. In het beleidskader is aangegeven op welke punten de kwaliteit van de uitvoering wordt verbeterd. Daartoe zijn ook al verschillende besluiten genomen, denk aan bijvoorbeeld de nieuwe inkoop van de jeugdhulp.

Advies: indien er een plan wordt opgesteld voor deze tweede hoofdpoging, breng dan samenhang aan met het voorliggende GSB en beleg de bewaking van de uitvoering van de plannen in één hand.

In het integraal beleidskader zijn de kaders voor de twee hoofdpogingen: verstevigen sociale basis en het zorgen voor de juiste hulp en passende ondersteuning, zijnde onder andere de uitvoering van de Wmo en de Jeugdhulp, op hoofdlijnen uitgewerkt. De in het beleidskader genoemde kwaliteitsverbetering op de dienstverlening van de Wmo en de Jeugdhulp wordt in de uitvoering gerealiseerd waarvan een deel projectmatig en een ander deel in de reguliere dienstverlening. Daarbij geven de kaders op de hoofdpoging zorgen voor de juiste hulp en passende ondersteuning, voldoende houvast voor de uitvoering. Daarom is een overkoepelend plan op de twee hoofdpogingen samen is volgens het college niet nodig om de in het kader beoogde kwaliteit slag te maken. Een aantal voorbeelden zijn:

- de aangepaste werkwijze van het sociaal team per 1 juli 2022, met specifieke aandacht voor preventie.

- het stimuleren van initiatieven waarin ouders en opvoeders elkaar ondersteuning bieden, zoals Buurtgezinnen en Home-start.
- het versterken van de samenwerking tussen het jongerenwerk en het sociaal team (jeugdconsulenten) met zowel het primair als het voortgezet onderwijs.
- het samen met partners komen tot een aanpak op de eerste 1000 dagen
- vroegsignalering van schulden door het sociaal team (inzet van preventieconsulenten)
- de inzet op welzijn op recept.

Wel zal over de voortgang op deze maatregelen gebundeld gerapporteerd worden aan de gemeenteraad.

In zowel het beleidskader en het gebiedsplan is het samenspel tussen partners in de sociale basis het sociaal team en de aanbieders van individueel zorg en ondersteuningsaanbod binnen de verschillende focuspunten beschreven. Uitwerking daarvan wordt meegenomen in zowel de subsidieafspraken met de partners binnen de sociale basis als de inkoop afspraken met de aanbieders die aanbod hebben binnen de juiste hulp en steun.

In de gebiedsanalyse zijn de kwetsbare groepen in beeld gebracht, die uiteraard overlappend zijn met die inwoners die al in een zorgtraject zitten. Tijdens de gebiedstafels in maart hebben we gesprekken gevoerd en input opgehaald over de groepen die extra aandacht nodig hebben, welke ondersteuningsvragen zij hebben, hoe deze groepen beter bediend kunnen worden en hoe de samenwerking in de kernen verbeterd kan worden om de vindbaarheid en van het ondersteuningsaanbod. De aansluiting van de sociale teams bij de sociale basis is op verschillende manieren aan de orde geweest.

U kunt ervan op aan dat het college het van het grootste belang vindt dat beide opgaven evenwichtig en in samenhang, ook met het Gebiedsplan, samen met betrokken partners concreet in de uitvoering wordt uitgewerkt binnen het daarvoor beschikbare sturingsinstrumentarium.

2. Concreetheid van het gebiedsplan

Advies: beschrijf in het GSB bij de accenten per focuspunt, wat dit voor de inwoners gaat betekenen. Dit staat in een aantal gevallen al bij de onderbouwing vermeld, maar expliciet zichtbaar maken maakt de tekst duidelijker.

Advies: werk de te ondernemen activiteiten verder uit (als een verdere detaillering van het GSB), zodanig dat voor de inwoners concreet wordt wat de plannen inhouden.

Het gebiedsplan gaat over de opgave; het zogeheten WAT. Daarbij zijn inderdaad een aantal voorbeelden gegeven van activiteiten. Die zijn echter niet uitputtend en dienen alleen als richtinggevend voor de maatschappelijke partners en alle betrokken organisaties in het invullen van het HOE. De uitwerking van de activiteiten zien wij als een opdracht aan de maatschappelijke organisaties en andere lokale partners. Bij de uitwerking van de activiteiten ziet de gemeente er op toe dat de inwoner centraal wordt gesteld.

Een deel van die invulling komt bij de gemeente terug in de vorm van een subsidieaanvraag 2024 die zal worden getoetst aan de opgave in het gebiedsplan. Partners die in 2023 subsidie ontvangen voor activiteiten binnen de sociale basis vragen we zich al te richten naar de opgave in het gebiedsplan. Daarnaast richt het sociaal team met de nieuwe werkwijze per 1 juli 2022 (beschreven in het beleidskader) nadrukkelijker op preventie en de aansluiting met de sociale basis.

Advies: houd het streven naar de versterking van de sociale basis en preventie "levend" door zeer regelmatig voortgang en activiteiten te publiceren in Dorpsgenoten, Gemeentekrant, het Contact en de Flessenpost. De website Samenleveninbergen-nh.nl heeft dringend een actualisatie, passend bij het IBK en GSB. Hetzelfde geldt voor de Gemeentekrant.

Op dit moment is een strategisch communicatieplan voor het sociaal domein in wording. Binnen dit plan is een campagne-aanpak gericht op het verstevigen van sociale basis en de beschikbaarheid en vindbaarheid van ondersteuning het speerpunt voor 2023 en 2024. Daarbij richten we ons primair op de inwoners. Dat doen we samen met de maatschappelijke partners. De genoemde mogelijke communicatie kanalen in het advies van de ASD zullen hierbij benut worden.

3. Toegankelijkheid van preventieve acties en maatregelen voor de inwoners

Advies: breid de uren en de plaatsen, waar het Sociaal Team fysiek bereikbaar is uit.

Vanaf 1 januari is binnen het sociaal team het cluster preventie actief. Zij hebben de taak om zichtbaar(der) aanwezig te zijn in de wijk, op plekken waar inwoners met een hulpvraag komen. Daarmee wordt op dit moment voorzien in de aanwezigheid op meer uren en plaatsen.

Advies: faciliteer de medewerkers van het sociaal team zodanig, dat zij ook kennis kunnen nemen van de vele (preventieve) activiteiten, die aangeboden worden.

Zoals hierboven aangegeven zijn er vanaf 1 januari binnen het sociaal team medewerkers vrijgemaakt die zich specifiek richten op de verbinding met de sociale basis. Zij hebben een steeds bredere kennis van de vele preventieve activiteiten in de kernen.

Advies: organiseer volgende gebiedstafels per kern, zoals bijvoorbeeld het Platform van de Egmond. Natuurlijk is het prima, gelet op de behoefte tot uitwisseling zoals de wethouder aangaf, om jaarlijks een netwerkbijeenkomst te organiseren met aanbieders van hulpverlening, ondernemers en de gemeente.

In het gebiedsplan krijgen we zicht op de lokale opgave, Bergen breed en per kern. De aanpak die dat vraagt is dan ook vaak lokaal maar ook worden opgaven gemeente breed, in samenwerking met Uitgeest, Castricum en Heiloo of zelfs regionaal georganiseerd. In de opzet van de gebiedstafels zijn er daarom specifieke tafels geweest per kern. Het proces van de gebiedstafels wordt geëvalueerd, daarbij wordt niet alleen gekeken naar wat op inhoud nodig is maar ook wat logistiek haalbaar is in de organisatie van de gebiedstafels. In de eerste plaats voor de maatschappelijke partners, die vaak voor verschillende kernen werken en voor de samenwerkende gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo waar ook gebiedstafels georganiseerd worden. Dat is ook de reden dat er gekozen is om op gesprekken per kern wel op dezelfde avond te houden, waarbij zoals gezegd ook de gelegenheid om uit te wisselen belangrijk is.

Advies: richt ontmoetingsruimten zo in, dat ook kleinschaliger activiteiten mogelijk zijn. Ontmoetingsruimten zijn van groot belang om de sociale basis/het netwerk van inwoners te vergroten. De dorpshuizen, jongerencentra, ontmoetingsruimtes, sportkantines etc. zijn heel waardevol om elkaar te ontmoeten, vrijwilligerswerk te doen en elkaar als vanzelfsprekend te ondersteunen.

Het college erkent, zoals ook aangegeven bij het accent mobiliteit, de behoefte aan kleinschalige en nabije ontmoetingsruimten. Hier ligt dan ook samen met de maatschappelijke partners een opgave voor komende anderhalf jaar. Deze behoefte wordt ook meegenomen in de voor de gemeente Bergen op te stellen mobiliteitsvisie.

In het verlengde hiervan is dit ook een van de accenten binnen het focuspunt vitaliteitsbevordering. Dit zal zowel in de afspraken met maatschappelijke partners als in het beleid op de maatschappelijke accommodaties en voorzieningen van de gemeente worden uitgewerkt.

4. Diversiteit aanbod organisaties binnen de sociale basis

Advies: informeer inwoners over het totale aanbod van de basisvoorzieningen en individuele hulp door middel van de gemeentelijke website en houd deze toegankelijk, overzichtelijk en up-to-date. Bewaak daarbij dat er geen commerciële activiteiten zichtbaar zijn.

Het college onderschrijft de noodzaak, daarbij zal het accent voor 2023 en 2024 liggen op het aanbod van de sociale basis op basis van de gekozen focuspunten en accenten daarbinnen. Dit mede om zoals u aangeeft de huidige mengvorm te ontvlechten. Daarna zal in 2024 zal worden geïnvesteerd in de vindbaar van het aanbod.

Advies: specificeer de eisen die de gemeente stelt aan samenwerking van de instanties onderling ten behoeve van een samenhangend concreet aanbod van activiteiten binnen de sociale basis. Neem dit mee in de beoordeling van subsidieaanvragen en formuleer een methode om de uitkomsten over een jaar te meten.

Een volgende stap in de sturing op het aanbod van de sociale basis is het aanscherpen van de subsidieverordening. Dit onder ander om eisen te kunnen stellen aan de samenwerking van organisaties onderling. Een besluit op een wijziging van de huidige Algemene subsidieverordening Bergen 2016 (ASV 2016) staat in de planning voor het voorjaar 2024. Deze zal dan operationeel zijn voor het subsidiejaar 2025. In de tussentijd zal binnen de huidige subsidieafspraken gestuurd worden op samenwerking.

5. Meten uitkomsten van het gebiedsplan

Advies: stel samen met de inwoners relevante en inzichtelijke meetpunten op, op basis waarvan de realisatie van het plan geëvalueerd kan worden.

In eerste instantie gaat dit via de subsidieafspraken met partners. Daarin worden afspraken gemaakt over bereiken van doelgroepen, de resultaten van de geboden ondersteuning en de onderlinge samenwerking en aansluiting in de sociale basis. We beraden ons over de wijze waarop we dit eenvoudig en gebundeld inzichtelijk kunnen maken ook voor de gemeenteraad).

Uw advies van 25 april 2023 en deze reactie van het college daarop zal ter kennisname meegestuurd worden aan de gemeenteraad bij vaststelling van het beleidskader.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

